

Biuletyn Świętokrzyski

Nr 1 (67) marzec 2023

ISSN 1896-8562

Świętokrzyska Okręgowa Izba Inżynierów Budownictwa

Świętokrzyski Kampus Laboratoryjny
Głównego Urzędu Miar

Innowacyjna budowa
- str. 10

Nasze pasje
- str. 21

Ubezpieczenia dla inżynierów
- str. 24

W 2022 roku odeszli od nas członkowie ŚOIB, ale pozostaną na zawsze w naszej pamięci:

Zdzisław Grochowski
Waldemar Wieczorek
Rafał Mariusz Chaiński
Jerzy Józef Łazowski
Jan Juliusz Łukasiewicz
Andrzej Gajewski
Stanisław Krzysztof Chrabąszcz
Stanisław Rybicki
Andrzej Grad
Stanisław Małkiewicz
Janusz Czesław Zięba
Paweł Nowak
Waldemar Białkowski
Wacław Sieńkiewicz
Dariusz Boruń
Ryszard Dąbrowski
Emil Musiał
Michał Stanisław Drąg
Zdzisław Wilczak

Bernadetta Borek
Adam Wawrzekiewicz
Andrzej Anielski
Wojciech Sierak
Lech Szlęzak
Jan Skuza

fol. pixels

Informacja dla członków ŚOIB, którzy posiadają upraw- nienia budowlane wydane przed 1 stycznia 1995 roku

Informujemy, że na wniosek członka Świątokrzyskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa, posiadającego uprawnienia budowlane nadane przed 1 stycznia 1995 roku, istnieje możliwość wprowadzenia treści tych uprawnień do komputerowej bazy Centralnego Rejestru Uprawnień Budowlanych (e-CRUB), analogicznie jak są wprowadzane wszystkie uprawnienia budowlane nadane po tym dniu.

Deklarację o wpisanie uprawnień do e-CRUB należy złożyć pisemnie w biurze Okręgowej Rady Świątokrzyskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa, wykorzystując wzór wniosku zamieszczony na stronie internetowej Izby w zakładce OKK – druki i formularze.

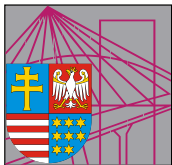
Wpisanie uprawnień do e-CRUB spowoduje:

– bezpośredni dostęp urzędów do e-CRUB, co pozwoli na sprawniejszą weryfikację posiadania przez osoby wykonujące samodzielne funk-

cje techniczne w budownictwie ich uprawnień i przynależności do izb; system informatyczny e-CRUB gwarantuje, że weryfikacja uprawnień będzie skuteczna;

– że osoby, które zostały wpisane do systemu e-CRUB, nie będą musiały już przedkładać w urzędzie kopii decyzji o nadaniu uprawnień i zaświadczenia o przynależności do izby; urzędy sprawdzą to w systemie e-CRUB.

Źródło: www.swk.piib.org.pl

**ŚWIĘTOKRZYSKA
OKRĘGOWA
IZBA
INŻYNIERÓW
BUDOWNICTWA**

**Świętokrzyska Okręgowa Izba
Inżynierów Budownictwa**

25- 304 Kielce, ul. Leonarda 18
tel. 41 344 94 13, fax. 41 344 63 82
www.swk.piib.org.pl
swk@piib.org.pl

Przewodnicząca Okręgowej Rady

Ewa Skiba

**Okręgowy Rzecznik Odpowiedzialności
Zawodowej Koordynator**

Dariusz Adamek

**Przewodniczący Okręgowej Komisji
Kwalifikacyjnej**

Jacek Ślusarczyk

**Przewodniczący Okręgowej Komisji
Rewizyjnej**

Adam Muszyński

**Przewodniczący Okręgowego Sądu
Dyscyplinarnego**

Grzegorz Adamus

Biurowisko czynne w godzinach

poniedziałki – piątki 8.00 – 16.00
Dyrektor Biura Wiesława Sobańska

Dyżury

Członkowie Prezydium
(dyżury pokój 201)

Ewa Skiba – poniedziałki 12.00 – 14.00
środy 12.00 – 14.00

Ewa Maruszak – środy 14.00 – 16.00
Danuta Jamrozik-Szymkiewicz –
wtorki 12.00 - 14.00

czwartki – 12.00 – 14.00

Małgorzata Sławińska -

wtorki 12.00 – 14.00

czwartki – 12.00 – 14.00

Komisja Kwalifikacyjna

Jacek Ślusarczyk – poniedziałki 10.00 – 12.00

(dyżury pokój 209)

Andrzej Pieniążek -

w drugi, trzeci i czwarty czwartek miesiąca

12.00 – 14.00

(dyżury pokój 209)

Elżbieta Chociaj – wtorki i czwartki

12.30 – 14.30 (dyżury pokój 212)

Zespół Orzekający OKK ds. interpretacji

zakresów uprawnień budowlanych

Edmund Pieniążek – poniedziałki

12.00 – 14.00, czwartki 12.00 - 14.00

(dyżury pokój 212)

adwokat Anna Jaworska – Dąbrowska

poniedziałki 12.00 – 14.00

czwartki 12.00 – 14.00

(dyżury pokój 207)

Zespół Okręgowej Rady ds. interpretacji

przepisów

Edmund Pieniążek - pierwszy i trzeci wtorek

miesiąca 12.00 – 14.00

(dyżury pokój 212)

adwokat Anna Jaworska – Dąbrowska

- pierwszy i trzeci wtorek miesiąca

12.00 – 14.00 (dyżury pokój 207)

Droгие Koleżanki i Koledzy

Za nami rok jubileuszowy czas podsumowań, a także planowania na kolejne miesiące. Działamy aktywnie, naszymi priorytetami są rozwój zawodowy, współpraca i integracja.

Przygotowaliśmy dla Was ofertę szkoleń, która jest cały czas poszerzana. Zapraszam do udziału w sondzie, prowadzonej na stronie internetowej Izby pod adresem: swk.piib.org.pl

W strukturach Izby powołaliśmy Klub Młodych, Klub Seniora a także uruchomiliśmy Forum Dyskusyjne. Zapraszam do uczestnictwa i zachęcam do większej aktywności i zgłaszania pomysłów działań w naszym samorządzie.

Jednym z moich priorytetów jest łączenie przedstawicieli naszej branży, tworzenie platformy do dyskusji oraz formułowania oczekiwań i rozwiązań dla pojawiających problemów. Dlatego zapraszam też do udziału w spotkaniach integracyjnych członków naszego środowiska, które sprzyjają budowaniu relacji mniej formalnych. Przykładem działań są organizowane imprezy rekreacyjne.

Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom Czytelników Biuletynu Świętokrzyskiego, a także w trosce o środowisko oraz finanse członków naszej Izby zdecydowaliśmy się na elektroniczną formę wydawniczą tego czasopisma. Od tego roku kwartalnik czytać będzie można w dowolnym miejscu i czasie, na każdym nośniku informacji elektronicznych.

Jestem przekonana, że wspólnie możemy to, co jest dobre zmieniać na jeszcze lepsze.

Zapraszam do współdziałania.

Z okazji zbliżających się Świąt Wielkanocnych życzę Wam i Waszym Rodzinom wspaniałej rodzinnej atmosfery oraz spokoju i zdrowia.

Ewa Skiba

Przewodnicząca Okręgowej Rady

Biuletyn Świętokrzyski

Rada Programowa: Ewa Skiba – przewodnicząca, Ewa Maruszak, Wiesława Czech-Morawska, Bożena Nowińska, Rafał Ślusarski, Grzegorz Świt.

Korespondencję, uwagi, propozycje tematów prosimy kierować do sekretariatu Izby. Publikowane artykuły prezentują stanowiska, opinie i poglądy ich autorów. Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania i adiustacji publikowanych tekstów. Informujemy, że nie zwracamy materiałów niezamówionych. Przedruki i wykorzystanie opublikowanych materiałów może się odbywać wyłącznie za zgodą Redakcji.

Wydawca: Świętokrzyska Okręgowa Izba Inżynierów Budownictwa.

Reklamy i ogłoszenia przyjmuje Biuro Izby, tel. 41-344-94-13.

Projekt graficzny i skład: Arkadiusz Kania

Druk: Agencja reklamowa IMPULS

Redaktor naczelna: Iwona Tamiołto

Przygotowanie i opracowanie materiałów: Iwona Tamiołto, Aneta Marciniak

Korekta: Magdalena Pawłowska

ISSN: 1896-8562

Powiadomienia o szkoleniach online

Przypominamy o możliwości otrzymywania drogą elektroniczną powiadomień o wszystkich szkoleniach organizowanych dla członków ŚOIIB

Zgodę na wysyłkę powiadomień można wyrazić po zalogowaniu się na Portalu PIIB pod adresem: www.portal.piib.org.pl

Jak to zrobić?

W zakładce „Ustawienia” i następnie „Powiadomienia” należy zaznaczyć opcję: Wyrażam zgodę na otrzymywanie informacji o szkoleniach (zgodą na szkolenia organizowane przez OIIB i PIIB).

Brak zgody oznacza, że informacje będą zamieszczane w aplikacji i na portalu bez dodatkowego informowania członka o tym fakcie za pośrednictwem powiadomień push czy email.

W tym miejscu można również wyrazić zgodę na otrzymywanie drogą mailową zaświadczeń o przynależności do Izby.

Sondy

Zapraszamy do udziału w sondach dotyczących tematyki planowanych szkoleń. Są one dostępne na stronie ŚOIIB, pod adresem: <http://www.swk.piib.org.pl/>

for: pexels.com

Szkolenia

Kierunki tematyczne szkoleń dla członków Świętokrzyskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa proponowanych na 2023 rok.

- Zakres ubezpieczenia członków Izby Inżynierów Budownictwa
- Problemy geodezyjne w trakcie realizacji budowy. Kierownik budowy a geodeta
- Zagadnienia związane z wprowadzeniem systemu e-budownictwo
- Budownictwo pasywne i energooszczędne
- Inteligentny dom – sterowanie urządzeniami
- Prefabrykacja w budownictwie
- Budownictwo modułowe
- Zmiany w prawie budowlanym i przepisach wykonawczych
- Spotkania na ciekawych budowach
- Ocena stanu technicznego obiektów budowlanych. Metody badawcze
- Nowoczesne systemy nadzorowania stanu technicznego obiektów budowlanych
- Geotechnika na potrzeby projektowania i realizacji budów
- Historia budownictwa – odczyty oraz zwiedzanie wystaw i muzeów
- Wzmacnianie konstrukcji budowlanych materiałami kompozytowymi
- Projektowanie indywidualne konstrukcji nawierzchni drogowych z uwzględnieniem pojazdów ponadnormatywnych
- Zastosowanie termowizji w analizie termicznej obiektów budowlanych
- Technologie bezwykopowe rehabilitacji instalacji
- Retencja na bazie rurociągów i zbiorników
- Pierwsza pomoc powypadkowa na budowie
- Zarządzanie zasobami ludzkimi – walka ze stresem na stanowisku pracy

Radosnych Świąt Wielkiej Nocy,
pełnych miłości i nadziei,
a także wyjątkowych chwil w gronie rodziny i przyjaciół
życzy w imieniu
Świętokrzyskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa
Przewodnicząca
Ewa Skiba

for. unsplash

Nasi inżynierowie we władzach krajowych

Przedstawiciele Świętokrzyskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa zasiadają w organach, komisjach i zespołach Krajowej Rady Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa (PIIB)

Ewa Skiba

– Członek Krajowej Rady

Tadeusz Durak

– Członek Krajowej Rady
– Członek Komisji Wnioskowej

Stefan Szałkowski

– Członek Krajowej Komisji Kwalifikacyjnej
– Członek Zespołu ds. nadawania tytułu rzeczoznawcy budowlanego

Tomasz Marcinowski:

– Członek Komisji Prawno-Regulaminowej

Anna Ksenia Świtek

– Członek Komisji ds. public relations

Andrzej Pieniążek

– Członek Komisji Medalu Honorowego
– Członek Krajowego Sądu

Dyscyplinarnego

Józef Kuleszyński

– Członek Komisji ds. współpracy z samorządami zawodów zaufania publicznego

Wiesława Czech-Morawska

– Członek Komisji Ustawicznego Doskonalenia Zawodowego

Kalendarium wydarzeń

23 kwietnia 2022 roku

Odbył się XXI Zjazd Sprawozdawczo-Wyborczy Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa. Delegaci jednogłośnie udzielili absolutorium ustępującej Radzie Okręgowej. Wybrano nowe władze na szóstą kadencję.

11 maja 2022 roku

W Centrum Konferencyjnym Targów Kielce odbyła się Konferencja Naukowo - Techniczna „Świętokrzyskie szlaki – doświadczenia, innowacje, bezpieczeństwo”.

24 - 25 czerwca 2022 roku

Delegaci naszej Izby uczestniczyli w XXI Krajowym Zjeździe Sprawozdawczo-Wyborczym Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa, podczas którego podsumowano działalność samorządu zawodowego inżynierów budownictwa w 2021 roku oraz wybrano nowe władze PIIB na kolejną kadencję.

4 lipca 2022 roku

W Wojewódzkim Domu Kultury w Kielcach uroczysto wręczono 95 osobom decyzje o przyznaniu uprawnień do sprawowania samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie. W ciągu 20 lat istnienia Świętokrzyska Izba nadała uprawnienia 3850 inżynierom.

3 września 2022 roku

Odbył się spływ kajakowy po rzece Nidzie. Uczestniczyło w nim 36 osób, które później wzięły udział w spotkaniu integracyjnym.

24 września 2022 roku

Świętowaliśmy 20-lecie istnienia naszej Izby. Uroczystość odbyła się w Sali Kameralnej Filharmonii Świętokrzyskiej im. Oskara Kolberga w Kielcach i była okazją do podsumowania dotychczasowej działalności, przekazania podziękowań oraz życzeń dla naszego samorządu zawodowego. Podczas wydarzenia wręczono resortowe medale oraz srebrne i złote Odznaki Honorowe Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa.

6 - 7 października 2022 roku

Odbyła się XXVIII Konferencja Naukowo-Techniczno-Szkoleniowa Energetyków Regionu Świętokrzyskiego, której tematem było m.in. „Wykorzystanie OZE w obiektach przemysłowych z zastosowaniem mikro sieci elektroenergetycznych”. Organizatorem konferencji było Stowarzyszenie Elektryków Polskich przy udziale finansowym ŚOIIB.

15 października 2022 roku

ŚOIIB zorganizowała w Sandomierzu, Ostrowcu Świętokrzyskim, Końskich i Jędrzejowie Dzień Otwarty Inżyniera Budownictwa.

19 - 21 października 2022 roku

Miała miejsce XVII Konferencja Naukowo-Techniczna „Warsztat Pracy Rzeźcowników Budowlanego”. Organizatorami byli Polski Związek Inżynierów i Techników Budownictwa Oddział Kielce oraz Wydział Architektury Politechniki Świętokrzyskiej we współpracy z naszą Izba.

22 listopada 2022 roku

Inżynierowie z kolejną wycieczką techniczną odwiedzili place budowy nowego Teatru Lalki i Aktora „Kubuś” oraz Teatru im. Stefana Żeromskiego w Kielcach.

17 grudnia 2022 roku

Odbyła się IV Konferencja Naukowo-Techniczna na temat „Innowacyjnych rozwiązań technologicznych, konstrukcyjnych i materiałowych w budownictwie”. Spotkanie zorganizowali: Politechnika Świętokrzyska oraz nasza Izba wraz ze stowarzyszeniami naukowo-technicznymi.

9 stycznia 2023 roku

W Sali Lustrzanej Wojewódzkiego Domu Kultury w Kielcach miało miejsce uroczyste wręczenie decyzji o nadaniu uprawnień budowlanych dla 69 osób zdających egzaminy w sesji jesiennej 2022 roku.

14 stycznia 2023 roku

W hotelu Kameralnym w Kielcach odbyło się noworoczne spotkanie członków organów, komisji i zespołów Świętokrzyskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa.

20 stycznia 2023 roku

Członkowie Świętokrzyskiej Izby uczestniczyli w wycieczce technicznej na budowę Dworca Metropolitalnego w Lublinie oraz spotkali się z członkami Lubelskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa. Organizatorem wizyty był Punkt Informacyjny ŚOIIB w Ostrowcu Świętokrzyskim.

1 lutego 2023 roku

W siedzibie Wielkopolskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa odbyło się wyjazdowe posiedzenie Krajowej Rady PIIB, w którym uczestniczyli przewodnicząca Rady Ewa Skiba oraz Tadeusz Durak.

8 lutego 2023 roku

W hotelu Ameliówka odbyło się spotkanie na temat „Dialogu społecznego w dobie kryzysu energetycznego i inflacyjnego – obszary i zakres współpracy pracodawców ze związkami zawodowymi, organizacjami sektora przemysłu wyrobów budowlanych oraz instytucjami państwowymi”. Podczas spotkania przewodniczący Zarządu Krajowego Związku Zawodowego „Budowlani” Zbigniew Janowski, wręczył Przewodniczącej Okręgowej Rady Ewie Skibie złoty medal 130-lecia Ruchu Zawodowego Budowlanych w Polsce przyznany Świętokrzyskiej Okręgowej Izbie Inżynierów Budownictwa.

9 lutego 2023 roku

Przewodnicząca Ewa Skiba, na zaproszenie Departamentu Architektury, Budownictwa i Geodezji w Ministerstwie Rozwoju i Technologii, uczestniczyła w konferencji pod nazwą „Problemy Inżynierii Bezpieczeństwa Obiektów Antropogenicznych”.

17 lutego 2023 roku

Przeprowadzone zostało szkolenie na temat „Korozyja biologiczna w budynkach” połączone ze spotkaniem integracyjnym w Ostrowcu Świętokrzyskim. Organizatorami byli Polski Związek Inżynierów i Techników Budownictwa Oddział w Kielcach i Koło Środowiskowe „Pod Wiechą” w Ostrowcu Świętokrzyskim.

Najlepsi w wiosennej sesji egzaminacyjnej

Dla inżynierów, którzy z pozytywnym wynikiem zakończyli tegoroczną sesję egzaminacyjną, to ważny dzień i kolejny krok do dalszego etapu kariery zawodowej – wykonywania samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie. Pięcioro z nich uzyskało najwyższą, bo ponad 90% punktację. Poznajmy najlepszych

Na zdjęciu od lewej: Przewodnicząca Ewa Skiba, Łukasz Dudek, Michał Zapiór, Marta Kolankowska, Radosław Puto, Mateusz Janus i przewodniczący OKK Jacek Ślusarczyk.

Osoby, które uzyskały pozytywne wyniki z egzaminu zawodowego, 9 stycznia w sali lustrzanej Wojewódzkiego Domu Kultury otrzymały decyzje o nadaniu uprawnień budowlanych.

W uroczystości uczestniczyli zaproszeni goście, na czele z wojewodą świętokrzyskim Zbigniewem Koniuszem, oraz przedstawiciele instytucji, stowarzyszeń naukowo-technicznych i organizacji związanych z branżą budowlaną. Obecni byli także członkowie Prezydium i Okręgowej Komisji Kwalifikacyjnej.

Pięcioro najlepszych

W sesji egzaminacyjnej organizowanej przez Świętokrzyską Okręgową Izbę Inżynierów Budownictwa na 129 osób dopuszczonych do egzaminów pozytywne wyniki, zarówno z części pisemnej, jak i ustnej, uzyskało 69 osób.

Pięć osób z tego grona na egzaminie ustnym uzyskało ponad 90% możliwych do

zdobycia punktów, są to:

Michał Witold Zapiór – mgr inż. inżynierii środowiska, absolwent Politechniki Świętokrzyskiej. Uzyskał uprawnienia do projektowania i kierowania robotami budowlanymi bez ograniczeń w specjalności instalacyjnej w zakresie sieci, instalacji i urządzeń cieplnych, wentylacyjnych, gazowych, wodociągowych i kanalizacyjnych. Na egzaminie ustnym uzyskał imponujący wynik 98%.

– Będąc jeszcze studentem, w okresie wakacji pracowałem bezpośrednio na budowie lub w biurze – mówi pan Michał. – Wysoka średnia z egzaminów to kwestia dobrego przygotowania i odrobiny zdobytego doświadczenia. W przyszłości chciałbym działać w kierunku projektowania, głównie sieci sanitarnych.

Łukasz Dudek – inżynier budownictwa, absolwent Politechniki Świętokrzyskiej. Uzyskał uprawnienia do kierowania robotami budowlanymi bez ograniczeń w specjalności konstrukcyjno-budowlanej. Zaliczył egzamin ustny, uzyskując

drugi najwyższy wynik – 97,5%.

– Kierunek budownictwo wybrałem 10 lat temu, tym się interesowałem i wiedziałem, że po skończonych studiach będę starał się zdobyć uprawnienia budowlane. Zamierzony cel osiągnąłem. Zawodowo pracuję od blisko 4 lat w firmie, która buduje obiekty usługowo-handlowe. W pracy wszyscy mnie dopingowali, a dyrektor obiecał awans po uzyskaniu uprawnień.

Marta Agnieszka Kolankowska – mgr inżynier budownictwa, absolwentka Politechniki Świętokrzyskiej. Uzyskała uprawnienia do projektowania bez ograniczeń w specjalności inżynierskiej drogowej. Podczas egzaminu ustnego uzyskała wynik 93,25%.

– Kiedy był czas podejmowania decyzji, wybrałam projektanta drogowego, bo to zawód przyszłości, na który zawsze będzie zapotrzebowanie. Planuję dalej kształcić się w tym kierunku poprzez szkolenia i studia uzupełniające. Jest to skomplikowany kierunek,

zwłaszcza jego aspekty środowiskowe. Teraz przede mną duże wyzwania, bo potrzeba dobrych dróg. W samych Kielcach jest wiele do zrobienia w tym temacie.

Radosław Piotr Puto – mgr inż. inżynierii środowiska, absolwent Politechniki Świętokrzyskiej. Uzyskał

– Od początku studiów byłem ukierunkowany na budowę dróg i podtrzymałem swoją decyzję. Do lipca ubiegłego roku pracowałem przy budowie jednej z dróg, a po zakończeniu inwestycji pracuję przy bieżącym utrzymaniu. Budownictwo drogowe to ciekawa branża i praca pozbawiona rutyny. Każdy dzień niesie ze sobą

ży budowlanej.

Podczas uroczystości młodzi inżynierowie zgodnie z regulaminem ślubowali m.in.:

„Przyjmuję z dumą nadane mi uprawnienia budowlane i ślubuję uroczyście nigdy nie zawieść zaufania publicz-

Na 129 osób dopuszczonych do egzaminów pozytywne wyniki uzyskało 69 osób.

Michał Zapiór na egzaminie ustnym uzyskał najwyższy wynik 98%.

W uroczystości uczestniczyli goście, na czele z wojewodą świętokrzyskim Zbigniewem Koniuszem.

Obecni byli także członkowie Okręgowej Komisji Kwalifikacyjnej.

Zdjęcia: autorka

uprawnienia do kierowania robotami budowlanymi bez ograniczeń w specjalności instalacyjnej w zakresie sieci, instalacji i urządzeń cieplnych, wentylacyjnych, gazowych, wodociągowych i kanalizacyjnych. Jego wynik z egzaminu ustnego to 93,25%.

– Kończąc szkołę średnią, rozważyłem, jaki kierunek studiów wybrać, i rodzina doradziła mi instalacje sanitarne. Po ukończeniu politechniki rozpocząłem pracę w jednej z warszawskich firm, gdzie przez 1,5 roku pracowałem jako monter instalacji, a obecnie jako inżynier robót sanitarnych. Zawód inżyniera budowlanego to wyzwanie, nieustanny rozwój i nowe problemy wymagające rozwiązań.

Mateusz Robert Janus – mgr inż. budownictwa, absolwent Politechniki Świętokrzyskiej. Uzyskał uprawnienia do kierowania robotami budowlanymi bez ograniczeń w specjalności inżynierskiej drogowej. Podczas egzaminu ustnego uzyskał wynik 92,5%.

nowe wyzwania. W naszym regionie są imponujące plany inwestycyjne, przykładem jest chociażby budowa drogi ekspresowej S74, więc będzie dużo pracy dla drogowców.

Uroczyste ślubowanie

Decyzje o nadaniu uprawnień wzięli Ewa Skiba, Przewodnicząca Okręgowej Rady ŚOIIB, oraz Jacek Ślusarczyk, Przewodniczący Okręgowej Komisji Kwalifikacyjnej.

Przewodnicząca Ewa Skiba gratulując zebranych uzyskania uprawnień budowlanych, zaprosiła ich jednocześnie do wstępowania w szeregi członków Świętokrzyskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa. Podkreśliła również, jak ważne jest ciągłe doskonalenie się i poszerzanie zdobytej wiedzy, informując o szkoleniach i kursach organizowanych przez Izbę. Przewodniczący OKK Jacek Ślusarczyk z kolei w swoim wystąpieniu mówił, jak wielka odpowiedzialność spoczywa na przedstawicielach bran-

nego, jakim społeczeństwo ustawą konstytucyjną obdarzyło mój zawód. Dążyć do rozwoju cywilizacyjnego społeczeństwa i współtworzyć jego kulturę. Stale podnosić swoje kwalifikacje zawodowe. Kierować się dobrem publicznym oraz zasadami uczciwości zawodowej i osobistej. Przestrzegać zasad bezpieczeństwa budowli”.

Historia uprawnień budowlanych sięga 1928 roku. W ciągu ponad 20 lat funkcjonowania ŚOIIB nadała uprawnienia budowlane 3 850 osobom. Natomiast we wszystkich 16 izbach funkcjonujących na terenie kraju uprawnienia uzyskało ponad 91 tysięcy osób.

Iwona Tamiołło
Redaktor naczelna

Innowacyjna baza dydaktyczno-naukowa GUM

Dobiega końca realizacja jednej z najnowocześniejszych w Europie inwestycji, którą jest budowa Świętokrzyskiego Kampusu Laboratoryjnego Głównego Urzędu Miar w Kielcach.

Inwestycja powstaje na 11- hektarowej działce

Wiele z zastosowanych tu rozwiązań zostało stworzonych przez projektantów tylko i wyłącznie na potrzeby tych budynków – informuje Piotr Ziółkowski, dyrektor generalny Głównego Urzędu Miar.

Świętokrzyski Kampus Laboratoryjny GUM to synonim rozwoju i nowoczesnych rozwiązań. Ta imponująca inwestycja powstaje na 11- hektarowej działce przy ul. Wrzosowej w Kielcach. Łączna powierzchnia laboratoriów to 13 826,40 m², a wartość I etapu budowy to około 200 mln zł. Jak informuje Piotr Ziółkowski, jest to obiekt wymagający perfekcyjnej dokładności, a właściwie kompleks obiektów, niepowtarzalnych i jedynek w swoim rodzaju.

– Będzie to miejsce spotkań środowisk badawczych pracujących nie tylko dla

przemysłu czy przedsiębiorstw lecz także dla uczelni i instytutów badawczych. Pierwszy etap budowy zakłada wzniesienie zespołu ośmiu budynków obejmujących: sześć nowoczesnych laboratoriów, zaplecza konferencyjno-edukacyjne, część warsztatową, wspomagającą prace laboratoriów oraz część biurowo-usługową – wymienia dyrektor Ziółkowski. – Kampus ma nietypowe rozwiązania dla zespołu laboratoriów, które docelowo mają być najnowocześniejszymi w Europie laboratoriami metrologicznymi. Wiele zastosowanych tu rozwiązań jest stworzonych przez projektantów tylko i wyłącznie na potrzeby tych budynków. Wynika to z bardzo wysokich oczekiwań jakościowych, jeśli chodzi o metrologów, którzy będą tu pracować. Będziemy prowadzić prace o charakterze badawczo-rozwojowym w zakresie metrologii naukowej, związanej na przykład z wypracowaniem nowoczesnych wzorców jednostek miar, a wielkie wyzwanie stanowią

będą projekty z obszaru metrologii przemysłowej, stymulujące rozwój innowacji i odpowiadające na potrzeby polskich przedsiębiorców.

Wstrzymanie prac na budowie

Prace przy budowie nowoczesnego zespołu budynków ruszyły na początku 2021 roku. Podobnie jak w przypadku innych tak dużych przedsięwzięć inwestycyjnych nie obyło się bez problemów.

– Unikatowość rozwiązań projektowych w zakresie laboratoriów oraz sytuacja związana z konfliktem wojennym i wzrost cen materiałów i usług w sektorze budowlanym były największymi wyzwaniem, z jakimi zmierzyć się musiał Generalny Wykonawca – informuje, dyrektor generalny GUM.

W lipcu ubiegłego roku generalny wykonawca, czyli firma Anna-Bud sp. z o.o., zszedł z placu budowy. Jako

przyczynę wstrzymania prac budowlanych Wykonawca podał rozbieżności oraz braki w dokumentacji projektowej. Jednocześnie zadeklarował, że w przypadku otrzymania poprawionej dokumentacji, po jej przeanalizowaniu przystąpi do wznowienia prac.

Główny Urząd Miar i Politechnika Świętokrzyska wydały wspólne oświadczenie, w którym wezwały Generalnego Wykonawcę do wznowienia prac i należytego wywiązania się z podpisanej umowy. Strony podkreśliły również, że „inwestycja ma charakter nowatorski i cechuje się dużym poziomem skomplikowania”, a „wszystkie pojawiające się wątpliwości dotyczące dokumentacji projektowej są uzgadniane na bieżąco”.

Po kilkunastu dniach tj. 13 lipca podczas kolejnego spotkania przedstawiciele konsorcjum GUM i Politechniki Świętokrzyskiej z Generalnym Wykonawcą strony ustaliły sposób rozwiązania kwestii braków projektowych. Poruszono także temat dotyczący rosnących cen materiałów i usług budowlanych. Strony doszły do porozumienia i prace zostały wznowione.

Termin rozpoczęcia działalności laboratoriów wyznaczony na 1 stycznia 2024 roku nie uległ zmianie.

Nagroda za innowacyjność

Główny Urząd Miar został laureatem Polskiej Nagrody Inteligentnego Rozwoju 2022 w kategorii „Inwestycja przyszłości” za projekt Świętokrzyski Kampus Laboratoryjny GUM. Nagroda przeznaczona jest dla osób lub organizacji za innowacyjną działalność zarówno w sektorze technologii, jak i w sferze społecznej. Istotne jest, aby realizowane działania przyczyniały się do inteligentnego rozwoju gospodarki oraz poprawy standardu życia społeczności.

Budowane w Kielcach laboratoria wyposażone zostaną w aparaturę o najwyższym światowym standardzie. To zupełnie nowa jakość w polskiej gospodarce, jak informuje szefostwo GUM, oraz szansa dla polskich przedsiębiorców na rozwój w nieosiągalnych dotąd kierunkach.

– Zostanie między innymi stworzone stanowisko termometrii radiacyjnej.

Nowoczesne wnętrza kampusu

Świętokrzyski Kampus Laboratoryjny Głównego Urzędu Miar zapewni profesjonalną bazę naukową dla naukowców z kraju i z zagranicy, za której pośrednictwem będzie świadczył usługi o najwyższym światowym standardzie. Działalność Kampusu wpłynie na zatrzymanie zjawiska tak zwanego drenażu mózgow. Efekt ten zostanie osiągnięty poprzez organizację licznych szkoleń i płatnych staży zagranicznych, rozwój naukowy (przewody doktorskie we współpracy z ośrodkami naukowymi, publikacje

w czasopismach naukowych, udział w konferencjach naukowych krajowych i zagranicznych). Dodatkowo, bezpośrednie kontakty z ekspertami międzynarodowymi współpracującymi w ramach Komitetów Technicznych EURAMET i Komitetów Doradczych CIPM, zapewnią naszej kadrze udział w europejskich programach badawczych typu EMPIR. W szczególny sposób wspierana będzie wynalazczość i innowacyjność.

źródło: gum.gov.pl

„Inwestycja przyszłości”

Na chwilę obecną nie ma w Polsce stanowiska w tym obszarze na poziomie primary standard (wzorców odniesienia), które zapewnią spójność pomiarową – wyjaśnia dyrektor Piotr Ziółkowski. – Użytkownicy wzorcujący wyposażenie odniesienia są zmuszeni wysyłać sprzęt poza granice kraju, na przykład do Czech czy Holandii. Na stanowisku do termometrii radiacyjnej można będzie wykonywać badania wzorcowania w zakresie od -20 do 1084 °C. Zastosowany będzie również unikatowy system stabilizacji warunków środowiskowych z zespołem bloków wibroizolacyjnych, klatek Faradaya i podwójnym systemem typu box-in-box, stabilizacji temperatury i wilgotności powietrza. Ponadto, w Laboratorium Długości zastosowano unikatowe rozwiązania dotyczące precyzyjnej klimatyzacji pomieszczeń laboratoryjnych, zapewniając odchylenie temperatury od 20 °C o nie więcej niż $0,1$ °C. W celu ograniczenia niekorzystnego wpływu drgań na przykład w nanometrologii stanowiska posadowione będą na masywnych blokach betonowych, mających za zadanie tłumienie drgań podłoża.

Również pomiary w zakresie akustyki wejdą na inny poziom, a to dzięki temu, że w Kampusie powstaną komory bezchłowe pozwalające na realizację pomiarów akustycznych w tak zwanym polu swobodnym. Jest to obszar przestrzeni, w którym dźwięk porusza się bez przeszkód po liniach prostych, to znaczy nie jest odbijany, pochłaniany, uginany, zała-

mywany, rozpraszany oraz poddawany efektowi rezonansu.

– Czynimy również starania, aby do Kampusu przenieść komparator próżniowy, który zapewni realizację wzorca jednostki miary masy – informuje Piotr Ziółkowski. – Dzięki tej zmianie oraz warunkom środowisko-

wym, jakimi dysponują pomieszczenia Kampusu, możliwe będzie wsparcie stanowisk dostępem na miejscu do wzorców masy o najwyższej dokładności w kraju. Pojawi się także możliwość realizacji nowych badań związanych z materialnymi wzorcami masy.

Zaplanowane działania zagwarantują nieoceniony wkład Kampusu we wzrost konkurencyjności polskiego sektora badań naukowych. Jak informują władze GUM, nowoczesna infrastruktura pomiarowa zapewni spójność pomiarową na najwyższym poziomie.

Zakończenie inwestycji według dyirekcji GUM planowane jest na koniec października 2023 roku. Uruchamianie laboratoriów będzie procesem, który rozpocznie się po dokonaniu odbioru prac.

W artykule wykorzystano m.in. informacje pochodzące ze strony: gum.gov.pl

Iwona Tamiołto

Informacja o projekcie

Świętokrzyski Kampus Laboratoryjny Głównego Urzędu Miar realizowany jest w konsorcjum z Politechniką Świętokrzyską

Autorzy projektu architektonicznego inwestycji: firma BDMA z Warszawy
Kierowniczką projektu Kampus: Katarzyna Tworowska

Koordinator inspektorów nadzoru: Kazimierz Sokołowski

Wykonawca generalny: Anna-Bud sp. z o.o.

Czas trwania projektu: 01/01/2019 - 31/12/2023

Wartość projektu: 188 821 329,05 PLN
Wysokość dofinansowania z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego: 165 286 784,64 PLN

Projekt realizowany jest w ramach Osi

Priorytetowej I – Innowacje i nauka, Działanie 1.1 Wsparcie infrastruktury B+R Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014–2020

Celem projektu jest uzupełnienie obecnego potencjału laboratoryjnego Głównego Urzędu Miar i Politechniki Świętokrzyskiej, w efekcie czego stworzone zostaną warunki do współpracy pomiędzy profesjonalną i innowacyjną metrologią laboratoryjną a gospodarką. Zaplanowana infrastruktura badawcza zwiększy urynkowanie działalności badawczo-rozwojowo-wdrożeniowej poprzez wykorzystanie badań z dziedziny metrologii do podniesienia konkurencyjności polskich firm na rynku europejskim i światowym.

Piotr Ziółkowski, dyrektor generalny Głównego Urzędu Miar w Kielcach:

Kampus ma nietypowe rozwiązania dla zespołu laboratoriów, które docelowo mają być najnowocześniejszymi w Europie laboratoriami metrologicznymi. Będzie to także miejsce spotkań środowisk badawczych pracujących nie tylko dla przemysłu czy przedsiębiorstw, lecz także instytucji publicznych: szkół, uczelni, instytutów badawczych.

GRUNTOWNE WZMOCNIENIA

Geotechnika to coraz prężniej rozwijająca się dziedzina inżynierii. Ograniczona dostępność terenów wymaga inwestycji w działki o słabych warunkach wodno-gruntowych. To znów napędza postęp w technologii i sprzęcie geotechnicznym.

Rozwój na fundamencie technologii

Postęp w geotechnice pociąga za sobą także rozwój specjalistycznych firm. Przykładem jest rodzinne przedsiębiorstwo Tergon, które wywodzi się z Kielc. Firma świadczy usługi geotechniczne, a powstała w związku z chęcią rozwoju, z zamiłowaniem do inżynierii i miłości do regionu – *Zawsze były nam bliskie realizacje na terenie województwa świętokrzyskiego, a szczególnie rodzinnych Kielc. Zaczynaliśmy w 2015 roku jako mała firma o dużym potencjale. Dziś posiadamy zaawansowaną ofertę, ogromny park maszynowy i doświadczony zespół inżynierów. W planach mamy także ekspansję na rynki zagraniczne.* – mówi Konrad Klimkowski, właściciel firmy Tergon.

Smart Apart, Kielce

Trudne warunki geotechniczne w centrum Kielc

W ubiegłym roku firma przeprowadziła skomplikowane prace, konieczne przed rozpoczęciem budowy wielokondygnacyjnego obiektu mieszkalnego w centrum Kielc. Historycznie przez działkę przy ul. Prezydenta Lecha Kaczyńskiego przepływała Silnica. W efekcie tego badania geologiczne wykazało występowanie namulów i pyłów znacznej miąższości oraz wysoki poziom wód gruntowych. Prace geotechniczne zlecone firmie Tergon polegały na wykonaniu posadowienia płyty fundamentowej na kolumnach FDP.

Dodatkowym utrudnieniem dla inwestora były budynki znajdujące się w granicy projektowanego obiektu. W związku z tym firma wykonała szczelną palisadę z pali CFA. Palisada została dodatkowo zwieńczona oczepem stalowym, wzmocnionym rozporami rurowymi. Konstrukcja ta stanowi zabezpieczenie wykopu oraz fundament pośredni muru oporowego.

Realizacje o strategicznym znaczeniu dla infrastruktury

Prace w regionie dają dużo radości, ale największą satysfakcję sprawiają te wykonywane na rzecz poprawy infrastruktury – zarówno lokalnej, jak i krajowej. Jedną z takich realizacji jest rozbudowa drogi S7 – obecnie trwają prace na odcinku od Miechowa do Szczepanowic.

Firma Tergon wykonuje na przedmiotowym odcinku posadowienie wiaduktów drogowych w technologii kolumn CFA, które mają za zadanie przeniesienie obciążeń na warstwy nośne gruntu.

Realizacja drogi S7 usprawni połączenie między Kielcami a Krakowem, a więc i docelowo poprawi komunikację między północą a południem Polski, zwiększając także poziom bezpieczeństwa.

Wyzwania wymagają inwestycji i zapewniają rozwój

Podjęcie wcięż coraz bardziej zaawansowanych prac pozwala na ciągły rozwój, ale również wymaga inwestycji. Jedną z większych realizacji podjętych przez firmę Tergon były prace przy budowie gazociągu łączącego polską sieć przesyłową ze słowacką. W celu zabezpieczenia terenów zagrożonych osuwiskowo firma wykonała prawie 200 tys. mb. mikropali, które sięgają głębokości do 30 metrów.

Gazociąg, Strachocina

Ogromnym wyzwaniem było także podjęcie się przez firmę wykonania wyjść ewakuacyjnych w budowanym w Świnoujściu tunelu pod rzeką Świną. Wysoki poziom skomplikowania prac spowodowany był koniecznością przeprowadzenia robót w uprzednio zmrzonym gruncie. Ścisłe ograniczony czas, z uwagi na tempo rozmrażania, wymagał pracy 24h/dobę w fazie wykonywania obudowy wstępnej. W równie trudnych warunkach firma realizowała przebieg w tunelu pod Martwą Wisłą w Gdańsku, a także między tunelami budowanej II linii metra w Warszawie.

Tunel pod Martwą Wisłą, Gdańsk

Indywidualne podejście

Warto jednak pamiętać, że nie ma znaczenia skala budowy. Zarówno małe przedsięwzięcia, jak i ogromne realizacje, wymagają dokładnej analizy i strategicznego planowania. Tylko indywidualne podejście daje pewność udanej realizacji. Gwarancją tego są eksperci o szerokiej wiedzy i dużym doświadczeniu. Zachęcamy do kontaktu: biuro@tergon.pl | www.tergon.pl

Wykonawstwo robót, doradztwo w zakresie doboru technologii oraz projektowanie

- Posadowienie i wzmocnianie podłoża
- Zabezpieczenia skarp i zboczy
- Obudowy wykopów
- Prace tunelowe

Cyfryzacja procedur budowlanych

Kolejna nowelizacja Prawa budowlanego

7 lipca 2022 roku Sejm uchwalił kolejną nowelizację ustawy Prawo budowlane¹. Obszerne zmiany ujęto w czterdziestu czterech punktach różnej wagi: od zmian czysto redakcyjnych, poprzez zmiany merytoryczne w poszczególnych artykułach, aż po wprowadzenie nowych uregulowań ustawowych w postaci trzech nowych rozdziałów.

Głównym celem nowelizacji jest cyfryzacja procedur administracyjnych dla umożliwienia obywatelom dokonywania niektórych czynności urzędowych drogą elektroniczną, a także ułatwienie współpracy organów administracji publicznej i bardziej efektywne sprawowanie kontroli przebiegu procesów budowlanych z użyciem systemów cyfrowych

Najważniejsze obszary nowelizacji obejmują:

- umożliwienie prowadzenia dziennika budowy w postaci elektronicznej (przez system EDB);
- umożliwienie prowadzenia książki obiektu budowlanego w postaci elektronicznej (przez system e-KOB);
- uregulowanie portalu e-Budownictwo;
- zapewnienie prowadzenia centralnych rejestrów osób posiadających uprawnienia budowlane i ukaranych z tytułu odpowiedzialności zawodowej (przez system teleinformatyczny e-CRUB).

Ponadto omawiana ustawa wprowadza zmianę do ustawy o ochronie przeciwpożarowej², wprowadzając możliwość uzgadniania pod względem zgodności z wymaganiami ochrony przeciwpożarowej sporządzonych w postaci elektronicznej: projektu zagospodarowania działki lub terenu, projektu architektoniczno-budowlanego, projektu technicznego oraz projektu urządzenia przeciwpożarowego.

Dziennik budowy (rozdział 5a)

Uznano, że przepisy dotyczące prowadzenia dziennika budowy powinny mieć rangę ustawową, a część rozporządzenia Ministra Rozwoju, Pracy Technologii

z dnia 6 września 2021 r. przeniesiono do ustawy Prawo budowlane (do nowego rozdziału 5a), dodając nowe unormowania dotyczące prowadzenia dziennika budowy w postaci elektronicznej w systemie Elektroniczny Dziennik Budowy. Przepisy te weszły w życie 27 stycznia 2023 r., natomiast przez kolejne 12 miesięcy inwestor może wystąpić o wydanie lub ostemplowanie dziennika budowy, montażu i rozbiórki na podstawie dotychczasowych przepisów. Wydane lub ostemplowane wcześniej dzienniki budowy, montażu i rozbiórki zachowują ważność i są prowadzone jak dotychczas. Warto zauważyć, że w nowych zapisach zrezygnowano z pojęć „dziennik montażu” i „dziennik rozbiórki”.

Po 31 grudnia 2029 r. dzienniki budowy będą prowadzone wyłącznie w systemie EDB (z wyłączeniem robót budowlanych na terenach zamkniętych). Dziennik prowadzony w postaci papierowej można kontynuować w formie elektronicznej. Co ważne, organy właściwe do wydania dziennika budowy muszą dokonać tej czynności w terminie 3 dni roboczych przez podstemplowanie go w formie papierowej albo przez zapewnienie w systemie EDB dostępu do dziennika budowy prowadzonego w postaci elektronicznej. W tym drugim przypadku, inwestor oraz osoby uprawnione do dokonywania wpisów są zobowiązane do posiadania konta w EDB. Zarejestrowana w systemie osoba staje się wyłącznym użytkownikiem tego konta, a administratorem przetwarzanych danych jest Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego.

W przypadku prowadzenia dziennika budowy w systemie EDB inwestor udostępnia ten dziennik do dokonywania wpisów pozostałym uczestnikom procesu budowlanego i innym uprawnionym osobom. Kierownik budowy albo kierownik robót udostępnia ten dziennik geodecie wykonującemu czynności na terenie budowy oraz upoważnionym pracownikom organów nadzoru budowlanego i innych organów uprawnionych do kontroli na terenie budowy. Inwestor ma możliwość pozbawienia uczestników procesu budowlanego dostępu do dziennika budowy prowadzonego w formie elektronicznej, co jednak nie

może utrudniać lub uniemożliwiać wykonywanie ich obowiązków. Organom administracji architektoniczno-budowlanej, organom nadzoru budowlanego oraz innym organom uprawnionym do kontroli na terenie budowy zapewnia się dostęp do systemu EDB o charakterze stałym lub czasowym. Minister właściwy do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa został zobowiązany do wydania rozporządzenia dotyczącego szczegółowego sposobu prowadzenia dziennika budowy w obu postaciach, formatu dziennika w formie papierowej i szczegółowego sposobu uwierzytelniania i autoryzacji w systemie EDB.

Książka obiektu budowlanego (rozdział 5d)

Podobnie jak w przypadku dziennika budowy, przepisom dotyczącym książki obiektu budowlanego nadano rangę ustawową, uchylając rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie książki obiektu budowlanego, i wprowadzając do ustawy Prawo budowlane nowy rozdział. Zwolnienia z obowiązku prowadzenia książki pozostały podobne jak dotychczas, dodano jedynie budynki garażowe i gospodarcze w zabudowie jednorodzinnej (art. 60b). Książkę obiektu budowlanego zakłada jego właściciel lub zarządca w terminie 30 dni od momentu:

- doręczenia decyzji o pozwoleniu na użytkowanie (jeśli jest wymagana);
- upływu terminu dla organu nadzoru budowlanego na zgłoszenie sprzeciwu do zawiadomienia o zakończeniu budowy albo doręczenia zawiadomienia organu nadzoru budowlanego o braku podstaw do wniesienia sprzeciwu (dla obiektu budowlanego, do użytkowania którego jest wymagane zawiadomienie o zakończeniu budowy);
- dokonania zmiany sposobu użytkowania obiektu lub jego części – jeżeli w wyniku tej zmiany obiekt przeszedł do kategorii obiektów wymagających prowadzenia książki obiektu budowlanego.

Właściciel lub zarządca obiektu budowlanego wskazuje w książce obiektu budowlanego osobę fizyczną do pro-

wadzenia tej książki. Uprawnionymi do dokonywania wpisów jest właściciel lub zarządca obiektu w zakresie niezbędnym do założenia książki i jej zamknięcia, osoba wskazana do jej prowadzenia oraz osoby przeprowadzające kontrole wymienione w art. 62 ust.1 (m. in. okresowe).

Od 1 stycznia 2023 r. książkę obiektu budowlanego zakłada się i prowadzi w systemie teleinformatycznym e-KOB (każda książka ma tu przypisany indywidualny numer). Co istotne, książkę zamyka się w terminie miesiąca od zakończenia rozbiórki obiektu. Aby założyć książkę i dokonywać w niej wpisów, wyżej wymienione uprawnione osoby są zobowiązane posiadać konto w systemie e-KOB. Osoba prowadząca książkę ma obowiązek zapewnić dołączenie do niej planu sytuacyjnego, na którym powinny być zaznaczone m.in. granice nieruchomości, miejsca przyłączeń do sieci czy przebieg istniejących dróg pożarowych. Dostęp do systemu e-KOB zapewnia się organom nadzoru budowlanego oraz innym organom lub służbom uprawnionym do kontroli w zakresie utrzymania obiektów budowlanych lub do prowadzenia działań ratowniczych. Dostęp stały przydziela Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego (będący także administratorem danych przetwarzanych w e-KOB) lub podmiot przez niego upoważniony, w zakresie wszystkich lub niektórych książek obiektu budowlanego. Dostęp czasowy może przydzielić:

- GINB – w zakresie wszystkich lub niektórych książek obiektu budowlanego;
- organ, któremu przydzielono dostęp stały – w zakresie wszystkich lub niektórych książek, do których organ ten ma dostęp stały;
- właściciel lub zarządca – w zakresie prowadzonej książki obiektu budowlanego.

Dostęp do książki obiektu budowlanego, w związku z kontrolami wymienionymi w art. 62 ust.1, dla osób przeprowadzającymi te kontrole, zapewnia właściciel, zarządca lub osoba wskazana do jej prowadzenia. Warto wiedzieć, że książki przechowywane są w systemie przez cały okres istnienia obiektu budowlanego. Po upływie 10 lat od zamknięcia książki dane są automatycznie usuwane.

W osiemnastu artykułach rozdziału 5d zamieszczono wiele szczegółowych zapisów dotyczących książki obiektu budowlanego. Można się jednak spodziewać kolejnych przepisów w tym zakresie, ponieważ minister właściwy do

spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy sposób prowadzenia książki, a także sposób uwierzytelniania i autoryzacji w systemie e-KOB.

Portal e-Budownictwo (rozdział 7a)

We wrześniu 2020 roku Główny Urząd Nadzoru Budowlanego uruchomił serwis e-Budownictwo, co uznane zostało za pierwszy etap cyfryzacji budownictwa w naszym kraju. Portal e-Budownictwo to rządowa aplikacja, która służy do załatwiania spraw związanych z prowadzeniem procesu inwestycyjnego w budownictwie. Od lipca 2021 r. inwestorzy uzyskali możliwość składania elektronicznych wniosków, a liczba udostępnionych formularzy stopniowo wzrastała. Na mocy omawianej ustawy nowelizującej do ustawy Prawo budowlane dodany został nowy rozdział 7a, opisujący zasady generowania dokumentów niezbędnych w procesie inwestycyjno-budowlanym. Warto wiedzieć, iż portal e-Budownictwo zapewnia możliwość wygenerowania osiemnastu wniosków, zawiadomień, zgłoszeń oraz oświadczenia o posiadaniu prawa do dysponowania nieruchomością na cele budowlane. Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego może zamieścić w portalu, do dobrowolnego stosowania, formularze także innych dokumentów (wygenerowanie ich wymaga uprzedniego założenia konta w portalu).

System e-CRUB

Elektroniczny Centralny Rejestr Osób Posiadających Uprawnienia Budowlane (system e-CRUB) prowadzony jest przez Głównego Inspektora Nadzoru Budowlanego i działa od 1 sierpnia 2022 r. Zgodnie z zasadami ujętymi w znowelizowanym art. 12, dane identyfikujące uprawnienia budowlane przekazywane są przez właściwe organy samorządu zawodowego, za pomocą systemu e-CRUB, Głównemu Inspektorowi Nadzoru Budowlanego niezwłocznie po dniu, w którym podjęto decyzję o nadaniu uprawnień budowlanych. Podobnie, okręgowe izby samorządu zawodowego przekazywać będą niezwłocznie informację o wpisie na listę członków izby, jak również o wykreśleniu z tej listy, w celu ujawnienia w centralnym rejestrze.

Podstawę do wykonywania samodzielnych funkcji technicznych w budow-

nictwie stanowić będzie wpis na listę członków właściwej izby samorządu zawodowego potwierdzony zaświadczeniem wydanym przez tę izbę z określonym w nim terminem ważności. Co istotne, tych dokumentów nie muszą przedkładać osoby wpisane do Centralnego Rejestru Upnień Budowlanych (dodane ust. 3da w art. 34 i ust. 4aa w art. 41). Osoba, która nabyła uprawnienia budowlane przed dniem 1 stycznia 1995 r. i jest członkiem izby samorządu zawodowego, może wystąpić do właściwej okręgowej komisji kwalifikacyjnej z wnioskiem o przekazanie Głównemu Inspektorowi Nadzoru Budowlanego, za pomocą systemu e-CRUB, danych identyfikujących uprawnienia budowlane. Do wniosku dołączyć należy oryginał uprawnień budowlanych lub poświadczony notarialnie odpis. Weryfikacja wniosku przez właściwą okręgową komisję kwalifikacyjną następuje w terminie trzech miesięcy. Szczegóły procedury zawierają dodane do art. 12 ustępy 10-17.

System e-CRUB umożliwia organom administracji architektoniczno-budowlanej i nadzoru budowlanego weryfikację uprawnień posiadanych przez osoby wykonujące samodzielne funkcje techniczne w budownictwie i potwierdzenie przynależności do izb (zmieniony ust. 3 i dodane ust. 3a i 3b w art. 81). Bezpośredni dostęp zapewniono także organom izb samorządu zawodowego. W e-CRUB prowadzony jest również centralny rejestr ukaranych z tytułu odpowiedzialności zawodowej w budownictwie, a szczegóły zawarto w zmienionej treści art. 88a.

Uwagi końcowe

Ograniczona objętość artykułu nie pozwala na opisanie wszystkich, niekiedy bardzo szczegółowych zmian wynikających z omawianej nowelizacji ustawy Prawo budowlane. Częste zmiany podstawowego dla branży budowlanej aktu prawnego utrudniają ich śledzenie i uwzględnianie w bieżącej pracy inżyniera.

Jan Michajłowski

Przypisy:

1. Ustawa z dnia 7 lipca 2022 r. o zmianie ustawy – Prawo budowlane oraz niektórych innych ustaw, Dz. U. z 2022 r., poz. 1557.
2. Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej, Dz. U. z 2021 r. poz.869 z późn. zm.

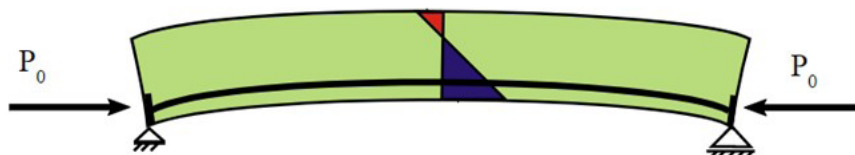
Prefabrykowany gładki strop sprężony

Budownictwo w ostatnich latach bardzo się zmieniło. Pojawiły się nowe materiały i technologie, które znacznie zwiększyły możliwości podczas wznoszenia i przebudowy budynków, o czym pisze dr inż. Jacek Ślusarczyk

Wydzielenie poszczególnych kondygnacji jest związane z wykonaniem bardzo ważnego poziomego elementu konstrukcyjnego nazywanego stropem. Pod względem konstrukcyjnym odgrywa on niesamowicie istotną rolę – przenosi obciążenia pionowe i poziome na niżej położone elementy nośne. Ponadto stanowi przegrodę przeciwpożarową zapobiegającą rozprzestrzenianiu się ognia. Najczęściej wykonuje się go z użyciem betonu.

O tym, jaki strop będzie najlepszy dla konkretnego przypadku, decyduje konstruktor. Przy niewielkich odległościach możliwości jest wiele. Ale już przy około 10-metrowych rozpiętościach to beton sprężony wskaże kierunek wyboru. Ze statyki bowiem wiemy, że kluczowa siła wewnętrzna, czyli moment zginający, rośnie w kwadracie rozpiętości, ale strzałka ugięcia rośnie aż w czwartej potęgę. Dlatego też beton sprężony wykorzystuje się przede wszystkim przy znacznych rozpiętościach. Może być on jednak używany również przy rozpiętościach charakterystycznych dla budynków jednorodzinnych i wielorodzinnych. Dzięki temu uzyskuje się znaczne zmniejszenie wysokości konstrukcyjnej w porównaniu do tradycyjnego betonu zbrojonego.

Wyższość betonu sprężonego

Rys. 1 Idea sprężania elementu

nad betonem zbrojonym polega na celowym i kontrolowanym wprowadzeniu do konstrukcji sił wewnętrznych (rys. 1), które będą przeciwdziałać niekorzystnym skutkom mających dopiero nadejść obciążeń zewnętrznych. Beton sprężony od samego początku staje się nośnikiem znacznych sił sprężających.

Stropy sprężone mogą występować w wersji kablobetonu lub strunobetonu. Zasadniczą różnicą między nimi jest miejsce wykonania elementu i jego sprężenia – w przypadku zakładu prefabrykacji mamy do czynienia ze strunobetonem.

Charakterystyka prefabrykowanej sprężonej płyty HC

Obecnie dla tak zwanych stropów gładkich bardzo ekonomicznym i popularnym rozwiązaniem są sprężone płyty kanałowe HC. Mają one stałą wysokość, w której można wyróżnić półkę dolną i górną, połączone pionowymi środnikami oddzielającymi kanały jako podłużne pustki w przekroju (rys. 2). Asortyment produkowanych stropów sprężonych tworzą typy płyt o nominalnej wysokości 160-500 mm i szerokości 1 200 mm. W zależności od typu płyty stropy posiadają określoną liczbę

Rys. 2 Widok przekroju poprzecznego płyty HC

podłużnych wydrzeń – kanałów rozmieszczonych równomiernie na szerokości prefabrykatu i symetrycznie względem pionowej płaszczyzny środkowej. Płyty mogą mieć różne rozpiętości, przekraczające nawet 20 m. Płyta jest opisywana symbolem literowo-liczbowym. Liczba wskazuje grubość podaną w milimetrach.

Granice rozpiętości płyt HC są następujące:

- płyty HC160: od 2,4 m do 9,0 m,
- płyty HC200: od 2,4 m do 11,1 m,
- płyty HC220: od 2,4 m do 10,5 m,
- płyty HC265: od 3,0 m do 13,2 m,
- płyty HC320: od 3,0 m do 17,1 m,
- płyty HC400: od 3,0 m do 18,6 m,
- płyty HC500: od 3,0 m do 20,7 m.

W obrębie określonego typu stosuje się różną liczbę cięgien sprężających, co pozwala na optymalizowanie ich zastosowania. Wpływ na wybór określonego typu płyty mają charakter i wielkość projektowanych obciążeń, wymagana odporność ogniowa, klasa ekspozycji.

Płyty HC można kształtować w szerokim zakresie, dostosowując je do najczęściej spotykanych lokalnych warunków w projektowanych budynkach. Kształtuje się je poprzez wzdłużne lub poprzeczne docinanie płyt podstawowych oraz poprzez wykonanie w nich wycięć i otworów według określonych zasad.

Płyty kanałowe formowane są z betonu klasy rzędu C50/60 na cemencie pozwalającym osiągnąć wysoką wytrzymałość wczesną (w zastosowaniu CEM I), na kruszywie granitowym i bazaltowym o maksymalnym uziarnieniu 16 mm. Jedyнным zbrojeniem ze względów technologii produkcji są cięgna sprężające dołem (ewentualnie dodatkowo góra) w postaci siedmiostrunowych

Rys. 3 Podnoszenie płyty HC

splotów drutów wykonanych ze stali Y1860, o średnicy głównie 12,5 mm.

miernym obciążeniu stropu.

Metoda produkcji

Płyty nie mają żadnych haków transportowych, tylko uformowane w bocznych powierzchniach podłużne wręby o wysokości 50 mm i głębokości 8 mm. Pozwalają one przenosić płyty chwytakami (rys. 3). Ponadto, dzięki wrębom po wypełnieniu na budowie styków płyt betonem między sąsiadującymi prefabrykatami powstaje rodzaj zamka (dybla), zdolnego przenieść siły poprzeczne, które mogą powstawać w stykach przy nierówno-

Początek cyklu to naciąg cięgien i tymczasowe przekazanie siły sprężającej na bloki oporowe na końcach torów. Następnie można już wzdłuż naciągniętych cięgien układać i formować mieszankę betonową. Wykonuje się to metodą wytłaczania (ekstruzji) betonu na podłożach torów naciągowych. Urządzenie formujące (rys. 4) pobiera mieszankę betonową o konsystencji wilgotnej i za pomocą podajników ślimakowych tłoczy ją przez „ustnik”, którego

Rys. 4 Ekstruder formujący wstęgę

Zdjęcia: www.elbedecken.de

Rys 5 Widownia teatru zamknięta od góry płytami HC. Budowa Teatru Lalki i Aktora Kubaś na Wzgórzu Zamkowym w Kielcach

kształt jest negatywem przekroju formowanych płyt. Przesuwając się wzdłuż toru, urządzenie pozostawia za sobą właściwie uformowaną „wstęgę” zagęszczonego betonu, o długości ponad 100 m. Po uzyskaniu przez beton odpowiedniej wytrzymałości zwalnia się cięgna sprężające. Nie powrócą już one jednak do długości sprzed naciągu. Są na stałe związane siłą przyczepności z betonem. Wstęga zostaje sprężona i pocięta piłą diamentową na płyty o wymaganej długości. W ten sposób powstają pojedyncze prefabrykaty.

Istnieje także możliwość wykonywania pionowych otworów oraz podłużnego i poprzecznego (ukośnego) docinania prefabrykatów. Celem tego procesu jest uzyskanie płyt zwężonych oraz płyt o kształcie rzutu innym niż prostokątny. Taki sposób dzielenia wstęgi pozwala otrzymywać płyty o praktycznie dowolnej długości, z zakresu limitowanego względami statyczno-wytrzymałościowymi. Zasadnicze operacje jednego cyklu to: naciąg cięgien, automatyczne formowanie wstęgi ekstruderem, pielęgnacja betonu, cięcie wstęgi piłą diamentową na pojedyncze płyty, transport płyt na składowisko i przygotowanie stalowego podłoża toru naciągowego do ponownego cyklu produkcji.

Obszary zastosowań

Płyty HC przeznaczone są wyłącznie do konstruowania stropów i stropodachów (rys. 5). Są stosowane w budynkach o różnorodnej konstrukcji nośnej (żelbetowej, stalowej, murowej) i dowolnej funkcji, pod warunkiem obciążenia stropu obciążeniem statycznym, tzn. takim, którego wartość zmienia się powoli, nie wywołując w płytach sił bezwładności. Obciążenie nie może również powodować cyklicznych amplitud naprężeń w prefabrykatach, które wymagałyby uwzględnienia wpływu zjawisk zmęczeniowych na wytrzymałość stropów.

Obciążenie powinno działać prostopadle do powierzchni płyt. Jeżeli sposób użytkowania stropu wymaga uwzględnienia obciążeń poziomych, stycznych do powierzchni płyt (np. siły hamowania pojazdów w garażach wielostanowiskowych), na płytach należy przewidzieć krzyżowo zbrojoną warstwę betonu klasy co najmniej C20/25 o grubości nie mniejszej niż 50 mm. Funkcję tę spełniać może warstwa betonu uzupełniającego, która jest niezbędna dla zapewnienia szczelności ogniowej stropom o wymaganej odporności ogniowej w klasie REI240.

Płyty HC stosuje się przede wszystkim w budynkach szkieletowych o konstrukcji żelbetowej lub stalowej, gdzie zapewniona jest swoboda obrotu płyt na podporach. Schemat statyczny belki swobodnie podpartej jest podstawowym schematem pracy płyt HC. Płyty HC mogą być również stosowane w układach ścianowych jako częściowo zamocowane pod wpływem naciśku ściany wyższej kondygnacji. W takim przypadku, ze względu na wrażliwość przypodporowych stref płyt HC na zarysowanie, które może skutkować gwałtowną utratą nośności na ścinanie, należy wykazać obliczeniowo, że pod wpływem ujemnego momentu utwierdzenia nie nastąpi zarysowanie górnej strefy przekroju przypodporowego. Alternatywnie zastosować można odpowiednie zabiegi konstrukcyjne, które wyeliminują utwierdzenie płyt na podporach lub zapobiegną utracie nośności na ścinanie przekrojów przypodporowych, po zarysowaniu momentem ujemnym.

Podsumowanie

Stosowanie betonowych płyt prefabrykowanych znacznie przyspiesza i ułatwia wykonywanie stropów. Zastosowanie betonu sprężonego umożliwia uzyskiwanie znacznych otwartych przestrzeni i dowolną aranżację wewnątrz. Surowce i materiały wykorzystywane do ich wytwarzania są najwyższej jakości, a produkcja bardzo zoptymalizowana. ■

dr inż. Jacek Ślusarczyk

przewodniczący Okręgowej Komisji Kwalifikacyjnej ŚOIIB. Ukończył studia o specjalności Konstrukcje Budowlane i Inżynierskie na Wydziale Budownictwa Łódzkiego Politechniki Świętokrzyskiej. Pracuje w Katedrze Wytrzymałości i Konstrukcji Budowlanych na Wydziale Budownictwa i Architektury Politechniki Świętokrzyskiej w Kielcach. Jest autorem i współautorem ponad 60 publikacji z zakresu konstrukcji wykonywanych z użyciem betonu

IPB/KS/ /2022

Warszawa, 2022-11-08

P.P. Właściciele, Dyrektorzy, Prezesi

jednostek projektowych, inwestorskich i innych, stosujących Środowiskowe Zasady Wycen Prac Projektowych w budownictwie

Dotyczy: stawki za jednostkę nakładu pracy (j.n.p.) w roku 2023 przy wycenach prac projektowych i usług inżynierskich dokonywanych na podstawie ŚZWPP.

Izba Projektowania Budowlanego w dniu 8 listopada 2022 r. przyjęła następujące postanowienie: wysokość stawki za umowną jednostkę nakładu pracy (j.n.p.), przy wycenach dokonywanych w roku 2023 na podstawie Środowiskowych Zasad Wycen Prac Projektowych, ustala się na **S = 25,32 zł.**

W stawce tej nie jest uwzględniony podatek VAT, który nalicza się od wartości świadczonych usług.
Uzasadnienie:

Wg komunikatu Prezesa GUS z dnia 14.10.2022 roku w sprawie wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych w okresie pierwszych trzech kwartałów 2022 r. - wskaźnik ten w okresie I-III kwartału 2022 r. w stosunku do I-III kwartału 2021 r. wyniósł 113,3 (wzrost o 13,3 %). Na tej podstawie stawka za j.n.p. na rok 2023 wyniosła by:

$$S = 22,35 \times 1,133 = 25,32 \text{ zł.}$$

Wysokość stawki za j.n.p. na rok 2023 przyjęto 25,32 zł.

Prezes
Izby Projektowania Budowlanego

Jerzy Kotowski

Szanowni Państwo

Rada Świętokrzyskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa, mając na względzie dbałość o ekologię, sięga po nowoczesne rozwiązania i wprowadza cyfrowy obieg dokumentów.

Od 1 stycznia 2023 roku druki na opłacenie składki członkowskiej (krajowej i okręgowej) oraz ubezpieczenia OC, zaświadczenia potwierdzające członkostwo w PIIB, kwartalnik „Biuletyn Świętokrzyski” oraz miesięcznik PIIB „Inżynier Budownictwa” są do-

stępne wyłącznie w wersji elektronicznej.

Dostęp do blankietów opłat:

- lista członków: www.piib.org.pl,
  - aplikacja PIIB na telefon do pobrania w App Store lub Google Play.
- Dostęp do zaświadczenia o członkostwie:
- przesyłany na e-mail będący w bazie portalu PIIB, po opłaceniu składek,
  - na portalu PIIB po zalogowaniu,
  - w aplikacji PIIB na telefon.

Dostęp do wydawnictw Izby:

- www.swk.piib.org.pl,

- www.piib.org.pl,
- aplikacja PIIB na telefon.

Osoby, które nie podały swojego adresu e-mailowego do bazy Izby lub osoby, których e-mail jest nieaktualny, prosimy o podanie lub zaktualizowanie danych. Można to zrobić na dwa sposoby:

1. Wysyłając e-mail do biura [ŚOIIB na adres swk@piib.org.pl](mailto:swk@piib.org.pl).
2. Poprzez aplikację PIIB.

Rada Świętokrzyskiej Okręgowej Izby
Inżynierów Budownictwa

Razem z Ergo Hestia - uruchomiliśmy program „Asysta Prawna dla Inżyniera”

Każdy członek Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa od 1 marca 2023 roku może uzyskać pomoc prawną w ramach swojego ubezpieczenia OC.

Zakres pomocy obejmuje problemy prawne dotyczące życia zawodowego inżyniera budownictwa. W szczególności prawa budowlanego, prawa administracyjnego oraz prawa cywilnego

w zakresie zgodności umów związanych z procesem inwestycyjnym w budownictwie. Członkowie Izby znajdą tam również informacje dotyczące ochrony danych osobowych w obszarach pełnienia samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie.

Ergo Hestia dla lepszej obsługi inżynierów zapewnia zainteresowanym specjalny dedykowany numer telefo-

nu 587663336 oraz adres mailowy: asystaprawnapiib@ergohestia.pl.

Asysta prawna dostępna jest w godzinach 8-20 od poniedziałku do piątku. Do uzyskania porady potrzebny jest jedynie numer polisy - 436000309376, swoje dane osobowe i nr członkowski PIIB - wszystkie te informacje dostępne są w razie potrzeby w portalu członkowskim lub aplikacji PIIB.

Dzień Otwarty Inżynierów Budownictwa

Sandomierz

Jędrzejów

Spotkania integrujące

Busko-Zdrój

Ostrowiec Świętokrzyski

Starachowice

Sandomierz

Noworoczne spotkanie Oddziału Kieleckiego Stowarzyszenia Elektryków Polskich

O świcie podziwiam przyrodę budzącą się do życia

Z wędką można dotrzeć do miejsc, gdzie „diabeł mówi dobranoc”, o których istnieniu nigdy byśmy się nie dowiedzieli, gdyby nie chęć spotkania z rybą – mówi Adam Muszyński, na co dzień pracownik Politechniki Świętokrzyskiej, a prywatnie pasjonat wędkowania.

W Świętokrzyskiej Okręgowej Izbie Inżynierów Budownictwa (ŚOIIB) pełni Pan funkcję przewodniczącego Komisji Rewizyjnej?

Z izbą inżynierów związany jestem od samego początku jej istnienia. Pełniłem funkcję wiceprzewodniczącego Komisji ds. Ustawicznego Kształcenia, a przez ostatnie dwie kadencje byłem członkiem Komisji Rewizyjnej. W wyniku głosowania podczas XXI Zjazdu Sprawozdawczo-Wyborczego zostałem wybrany przewodniczącym Komisji Rewizyjnej.

Kiedy zaczęła się Pańska przygoda z wędkowaniem?

Na to pytanie trudno mi odpowiedzieć, ponieważ wydaje mi się, że wcześniej zacząłem wędkować niż chodzić. Pierwsze swoje wędkarskie kroki stawiąłem na rzece Nidzie koło Małogoszczy. Wtedy po raz pierwszy ojciec pozwolił mi wziąć do ręki „kija”, czyli wędkę. Łapały się małe jelce i klenie, ale dla mnie każda wydawała się wielka i bardzo piękna.

Jaka jest Pańska ulubiona metoda wędkowania?

Dziś preferuję wędkowanie stacjonarne metodą „gruntową”. Na czym to polega? Polega to na tym, że rozkładamy duży wygodny fotel, parasol, montujemy stelaż z elektronicznymi sygnalizatorami brań, zarzucamy wędkę, stawiamy na sygnalizatorach i czekamy w ciszy i spokoju na pierwsze branie. Oczywiście jeśli nie pływają przy wędkach skutery, motorówki itp.

Ile mierzyła największa ryba-trofeum, jaką może się Pan pochwalić?

Nigdy nie byłem łowcą okazów, najczęściej udaje mi się złowić dwu- lub trzykilogramowe karpie i szczupaki. Żeby w dzisiejszych czasach złapać większe okazy, wymaga to kilkudniowych wypraw i wielogodzinnych obserwacji zwyczajów ryb, dokładnej kontroli dna zbiornika, ustalenia menu ryb itd. A ja ciągle pracuję nie tylko etatowo na politechnice, lecz także działam społecznie w ŚOIIB oraz jako prezes koła PZW „KARP” przy Politechnice Świętokrzyskiej i prezes wspólnoty mieszkaniowej. Trudno jest mi znaleźć czas na dłuższe manewry wędkarskie.

Jakie są najbardziej wyjątkowe miejsca, w których Pan dotychczas wędkował?

Przez długie lata pływałem z moimi przyjaciółmi na Bornholm. Wyptywaliśmy kutrami na pełne morze w poszukiwaniu dorszy. Niestety grabieżcza polityka połowów sieciami doprowadziła praktycznie do wytrzebiecia dużych osobników. Jeszcze 15 lat temu można było łapać po kilka dorszy cztero lub pięciokilogramowych, o długości 60-70 cm. Od 5-6 lat można łowić tylko 30-35 cm sztuki o masie do 1 kg. W związku z tym wprowadzono zakaz połowu dorsza na Bałtyku. Zobaczmy, jaki to przyniesie skutek.

Pewnie ma Pan również swoje ulubione łowiska?

Do najbardziej malowniczych miejscówek zaliczyłbym tereny nadnidziańskie: Skrzypiów, Pasturka, zbiornik Gacki, Chorzewa.

Zapytam także o ciekawe albo nietypowe zdarzenia, jakie się Panu przydarzyły podczas wędkowania?

Zdarzają się różne śmieszne sytuacje. Z tych bardziej nietypowych, to złapałem już na wędkę: dziką kaczkę za łapkę (oczywiście została wypuszczona), jacht pełnomorski na pełnych żaglach na Helu i prawdopodobnie morświna lub fokę – nie znam innych bałtyckich stworzeń, których masa dochodziłaby do około 50 kg. Po doholowaniu w pobliżu portu na Helu zwierz oswobodził się sam, pozostawiając w osłupieniu mnie i tłum kilkadziesiątu kibicujących mi wczasowiczów.

Co w tym hobby jest ważniejsze: ryba czy samo łowienie?

Jeśli chodzi o mnie, to najważniejsze jest

hobby oraz czas wspólnie spędzony z przyjaciółmi i kolegami. Natomiast dla moich znajomych istotną sprawą jest to, jaką dobrą rybkę będą mogli spróbować na spotkaniu u mnie. Przyznam, że dużą przyjemność sprawia mi fakt, że rybki w moim wydaniu smakują.

Gdyby Pan mógł polecić wędkarstwo jako formę spędzania czasu wolnego, to jakich argumentów by Pan użył?

Przemawia za tym całe mnóstwo argumentów. Mamy zagwarantowany odpoczynek od codziennych spraw, bezpośredni kontakt z naturą. Można obserwować przyrodę, budzącą się do życia o świcie, czego nie da się zobaczyć w mieście. Nic nie trzeba robić, można jedynie odpoczywać, pełen relaks. Telefon można wyłączyć i spędzić kilka godzin z dala od problemów, nie trzeba się nigdzie spieszyć.

A wędkować może każdy, bez względu na płeć, wiek, wyznanie czy przynależność polityczną. Z wędką można dotrzeć do miejsc, gdzie „diabeł mówi dobranoc”, a o ich istnieniu nigdy byśmy się nie dowiedzieli, gdyby nie chęć spotkania z rybą. Wędkarstwo uczy empatii, kultury bycia i zachowania się w określonym miejscu i sytuacji. Szczególnie przydałoby się to dzieciakom. Dzieci są bardzo podatne na różne, czasami bardzo negatywne wzorce, a właśnie wyjazdy rodzinne nad wodę mogłyby stanowić odskocznnię od zwariowanych gier czy telewizji kipiącej nienawiścią. Sam prowadziłem pogadanki w szkołach. Oglądaliśmy zdjęcia z moich wędkarskich wypraw. Opowiadałem o zasadach bezpiecznego zachowania nad wodą, rozkładaliśmy wędkę. Dwie godziny spotkania przelatowały z szybkością Pendolino, a rozdane katalogi sprzętu wędkarskiego nigdy nie lądowały w szkolnych śmietnikach.

Dziękuję za rozmowę.

Iwona Tamiotto

Adam Muszyński

magister inżynier w specjalności ogrzewanie i wentylacja, absolwent i pracownik Politechniki Świętokrzyskiej w Kielcach. Prywatnie: mąż, tata, teść i pasjonat wędkowania. Prezes koła Polskiego Związku Wędkarskiego „KARP” działającego przy Politechnice Świętokrzyskiej.

Zdjęcia: archiwum prywatne

Romańska perła nad Kamienną

Malownicza dolina rzeki Kamiennej, lesiste Góry Świętokrzyskie, zagłębienie modlitewne, miejsce, do którego zmierzają współcześni pątnicy i wielbiciele sztuki. Północno-wschodnia część województwa świętokrzyskiego może poszczycić się nie lada dziedzictwem

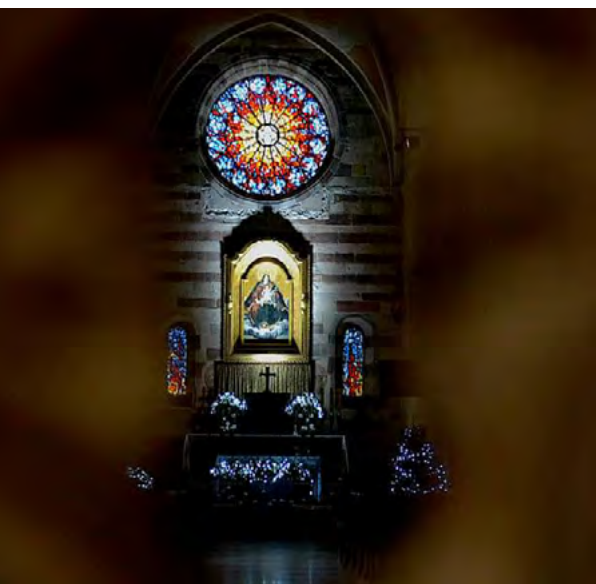
Ponadtyśiącletnia historia klasztoru pobenedyktynskiego na Świętym Krzyżu i niewiele młodsze Opactwo Cysterskie w Wąchocku to nie tylko bastiony chrystianizacji, lecz także perły architektury sakralnej. Świętokrzyska ziemia kryjąca owe skarby to kraina postępu, legend i ciekawostek.

Na pamiątkę tego wywężania pobliskiej osadzie nadano miano Wąchocka. Tak mówią legendy.

Roku pańskiego 1179

Wąchock to wyjątkowe miejsce na mapie województwa świętokrzyskiego. Tu, w cieniu misternie tkanych murów, snują się opowieści o romańskim

korzystano potem do budowy kościoła. A wizja tegoż była godna mistrza. Stał za nią brat Simon, który projektował wąchocki kościół, mając przed oczami włoskie świątynie o fasadach w pasy. Lata skuwania i szlifowania budulca, cysterskie palce i dźwięk dłuta w kamieniu – to wszystko wciąż tkwi w murach tej świętokrzyskiej perły. Kościół pod wezwaniem Najświętszej

Wnętrze kościoła przez dziurkę od klucza

Kościół w Wąchocku co roku odwiedzają tysiące pielgrzymów i turystów

Kaplica Św. R.

Mamy puszcę pełną dzikiej zwierzyny, w rozlewiskach kapryśnej rzeki mnóstwo ryb i wodnego ptactwa, nic więc dziwnego, że tereny dzisiejszego Wąchocka stają się idealnym miejscem dla przybywających tu przed wiekami grup osadników. To im matka rzeka zawdzięcza swoje imię, ponieważ od skalistego dna nazywać ją będą Kamienną. Ubogie rolniczo tereny okazały się mineralnym rajem, a bogactwo hematytu i krzemienia stanowiło podstawę rozwijającego się przemysłu.

Ale to właśnie puszcę doceniają rody królewskie i książęce. Powiada się, że pędzące w stronę Łysogór orszaki Bolesława Chrobrego i księcia Emeryka dotarły w końcu do lasów doliny Kamiennej i tu ogary wywężać miały legendarnego świętego jelenia. Zwierzę, które sprowadzało szczęście i bogactwo na każdego, kto się nań natknął.

klejnocie zaklętym w kamień. Jest rok 1179, gdy biskup Gedeon sprowadza nad rozlewiska Kamiennej braci spod znaku Świętego Bernarda. Na łące, skąpanej w świetle wschodzącego słońca, staje jeden z nich w białym habicie z czarnym szkaplerzem i zmęczony daleką drogą stawia krzyż. Biali Bracia stają się propagatorami postępu technologicznego, a samo opactwo, które za chwilę powstanie, swoistym perpetuum mobile.

Ora et labora

Cystersi ukorzeniali się na świętokrzyskiej ziemi nie tylko dzięki ofiarom, lecz także pracy własnych rąk. W Wąchocku trzebili lasy, osuszali bagna, kopali rudy żelaza oraz eksplorując pobliskie pagórki, odnajdywali czerwono-brunatny i ciemnożółty piaskowiec, który wy-

Marii Panny i Świętego Floriana, który powstał na początku XIII wieku, to kwintesencja maryjności. To Maryja bowiem trzyma pieczę nad całością wąchockiego sacrum, a samych braciszków pod płaszczem, co zobaczyć można w Kaplicy Ukrzyżowania.

Otwórzmy zatem kute w żelazie drzwi...

I przejdźmy się kruzgankami, w których tętni klasztorne życie. Pod posadzką mają spoczywać szczątki zakonników pomordowanych przez Tatarów w 1260 roku. Kruzgankami dojdziemy do kapitułarza strzeżonego przez dwa misternie rzeźbione, biforialne otwory okienne. Ten zaś uważany jest za najpiękniejsze romańskie wnętrza w Polsce. Uwagę zwracają zjawiskowe kombinacje ornamentów roślinnych, które

łączą się ze światem zwierząt zdobitym kolumnowe bazy.

Klasztor to także fraternia o palmowym sklepieniu, wspartym na potężnym kamiennym filarze. Blisko stąd do jedynej w opactwie miejsca, które przetrwało w niezmienionej postaci, czyli refektarza. Ta wspólna jadalnia zakonników jest objęta klauzurą klasztorną, ale udostępniana do zwiedzania. Tu, jak nigdzie indziej, czuć ducha wieków, a i o ówczesnego mnicha nietrudno, bo w południowo-wschodnim wsporniku zachowała się niewielka rzeźba przedstawiająca głowę zakonnika.

Bezpiecznie, jeśli uczciwie – tak nas witał i tak żegna napis na Wieży Rakoczego, przez którą prowadzi główne wejście do cysterskiego przybytku.

Tuż obok cysterskiej siedziby pięknie

dają bowiem, że w opowieściach przekazywanych z pokolenia na pokolenie przewijały się karawany. Czy to możliwe? Potożenie Wąchocka na szlaku handlowym między Morzem Czarnym i Bałtykiem dawało możliwość szybkiego rozwoju, przez osadę musieli się zatem przewijać handlarze. Jeśli dodamy do tego cystersów, którzy rozwijali rolnictwo, przemysł i handel, to karawany wielbłądów z najlepszymi towarami mają sens. Wąwóz Rocław wydaje się najlepszym miejscem do rozbicia obozowiska. Do dziś podobno słyhać tu tętent wielbłądzych kopyt...

Zaczynaliśmy naszą wycieczkę bogactwem naturalnym, to i tak zakończymy. Konkretnie zaś kamieniołomem czerwonego piaskowca, który

nie światowej, to jej produkty wciąż bazowały na czerwonym wąchockim piaskowcu i stoją do dziś zarówno w Łodzi, jak i w Warszawie. W naszej stolicy surowiec z Wąchocka zdobi monumentalny fronton dawnej siedziby Towarzystwa Gazowego przy ulicy Kredytowej, frontony Ministerstwa Spraw Zagranicznych i Ministerstwa Edukacji Narodowej. Jeśli zaś będziecie spacerować po Cmentarzu na Powązkach, to także warto pamiętać, że czerwony piaskowiec gości na licznych secesyjnych nagrobkach.

Ale ja najbardziej go lubię w innym wydaniu...

Ekspresja, dynamizm, piękno, różnorodność nastrojów i wrażeń – to

Kaplica Św. Jacka

prezentuje się pałac Schoenberga. Budowla została zaprojektowana w stylu neoklasycystycznym, całość – wraz z ogrodem – otaczał kamienny mur z kutymi prętami. Historia tego miejsca jest ściśle związana z przemysłem i rozwojem wąchockiej ziemi.

Ale to miasto (od 1454 roku) to również historia majora „Ponurego”, który przysiadł na rynku. Z cichociemnym, za którym idzie legenda, związane są także kapliczka na Wykusie, kryjąca tych, którzy tu polegli oraz mogiły rozsiane w lesie.

Na osoby kochające aktywne zwiedzanie w okolicy czeka wąwóz Rocław i fragmenty łąk, niewielkie torfowiska, bagna, wąwozy, wydmy, oczka wodne, starorzecza, wychodnie skalne oraz kępy drzew i krzewów. A gdzieś pomiędzy tym wszystkim – wielbłądy.

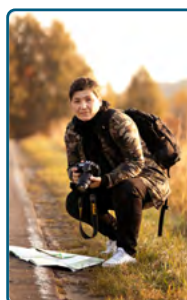
Najstarsi mieszkańcy Wąchocka powia-

postulował cystersom do budowy klasztoru i kościoła oraz odbudowy tychże po najazdach tatarskich. Sława tego budulca sięgnie jednak o wiele dalej. W II połowie XIX wieku wąchockie piaskowce służyły do budowy filarów mostów, są surowcem wykorzystywanym przy wyrobach dekoracyjnych i rzeźbiarskich. Transportowano go do Warszawy, gdzie testowany był przy budowie pierwszego stalowego mostu na Wiśle – Mostu Aleksandryjskiego, czyli Kierbedzia. Piaskowiec zarówno z Wąchocka, jak i ten kunowski (powiat ostrowiecki), okazały się najbardziej wytrzymałe.

W 1898 roku kamieniołom czerwonego piaskowca został zakupiony przez Antoniego Urbanowskiego, właściciela znanego łódzkiego zakładu kamieniarskiego. I chociaż różne były losy firmy, która podupadła po I woj-

wszystko nasuwa się w myśli, gdy patrzymy na pomnik Fryderyka Chopina w Łazienkach. Mistrz muzyki snuje swą pieśń bez słów na cokole zbudowanym właśnie z wąchockiego piaskowca. Z niego zbudowane jest również obramowanie stawu.

Łatwo się zastłuchać w chopinowskie preludium do Wąchocka, do którego serdecznie zapraszam. ■

Aneta Marciniak

Przewodniczka świątokrzyńska i sandomierska. Specjalistka od kościołów. Z pasją tropi czarownice i tajemnice regionu. Z turystami pójdzie, gdzie chcą, a nawet dalej.

Zdjęcia: autorka

UBEZPIECZENIA przydatne inżynierom

W ramach przynależności do Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa każdy z inżynierów budownictwa objęty jest ubezpieczeniami wymienionymi poniżej

foto: Freepik

I. Obowiązkowe ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej inżynierów budownictwa

Przedmiotem ubezpieczenia jest odpowiedzialność cywilna za szkody wyrządzone osobom trzecim powstałe w następstwie działania lub zaniechania ubezpieczonego w związku z wykonywaniem samodzielnych technicznych funkcji w budownictwie w zakresie posiadanych uprawnień budowlanych.

Zgodnie z par. 17 pkt. 6 Umowy Generalnej „dla ochrony ubezpieczeniowej nie będzie miał znaczenia fakt, że ubezpieczony wykonuje samodzielne funkcje techniczne w budownictwie w ramach działalności gospodarczej”. Zaświadczenie o ochronie ubezpieczeniowej dla czynności wykonywanych w ramach prowadzonej działalności można uzyskać, podając dane na naszej stronie: <https://ubezpieczenia-dlainzynierow.pl/zaswiadczenia/> Suma gwarancyjna wynosi 50 000 euro na każde zdarzenie.

II. Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym

Przedmiotem ubezpieczenia jest odpowiedzialność cywilna ubezpieczonego za szkody wyrządzone w związku z wykonywaniem czynności życia prywatnego (m.in. użytkowaniem nieruchomości, amatorskim uprawianiem sportów, posiadaniem psa, brakiem nadzoru nad dziećmi).

Suma gwarancyjna wynosi 1 000

000 zł na jeden i wszystkie wypadki w okresie ubezpieczenia, na wszystkich ubezpieczonych łącznie.

III. Ubezpieczenie ryzyka ponoszenia kosztów ochrony prawnej

Przedmiotem ubezpieczenia są koszty ochrony prawnej poniesione przez ubezpieczonego dla obrony swoich praw, w zakresie przewidzianym w obowiązujących przepisach, w postępowaniach przed sądami polskimi powszechnymi lub polubownymi, prowadzonych w charakterze pozwanego, interwenienta ubocznego, podejrzanego, oskarżonego oraz w wewnętrznym postępowaniu dyscyplinarnym lub zawodowym, związanym z pełnieniem samodzielnej technicznej funkcji w budownictwie.

Suma gwarancyjna wynosi 10 000 zł, nie więcej niż 1 000 000 zł na wszystkie wypadki na wszystkich ubezpieczonych łącznie.

Program ubezpieczeń dostępny jest na stronie Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa, w zakładce „Ubezpieczenia”: www.piib.org.pl/ubezpieczenia.

Co więcej, każdy z inżynierów budownictwa może skorzystać z oferty ubezpieczeń dodatkowych.

1. Nadwyżkowe ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej inżynierów budownictwa czyli podwyższenie sumy gwarancyjnej w obowiązkowym ubezpieczeniu OC przy zachowaniu identycznego zakresu

jak w obowiązkowym ubezpieczeniu, w jednym z następujących wariantów:

- suma gwarancyjna / składka roczna
- I wariant: 100 000 euro / 190 zł
- II wariant: 200 000 euro / 390 zł
- III wariant: 250 000 euro / 470 zł
- IV wariant: 300 000 euro / 630 zł
- V wariant: 400 000 euro / 980 zł
- VI wariant: 500 000 euro / 1 500 zł

Podobnie jak w ubezpieczeniu obowiązkowym można otrzymać zaświadczenie o ochronie ubezpieczeniowej dla czynności wykonywanych w ramach prowadzonej działalności gospodarczej przez stronę: <https://ubezpieczeniadlainzynierow.pl/zaswiadczenia/>.

2. Obowiązkowe ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej osób sporządzających świadectwa charakterystyki energetycznej (dla członków PIIB) – składka wynosi 25 zł rocznie.

3. Obowiązkowe ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej architektów (dla członków PIIB) – składka wynosi 20 zł rocznie.

W razie pytań i wątpliwości związanych z zakresem ubezpieczenia, ubezpieczeniami wymaganymi przez inwestorów, chęci uzyskania zaświadczenia prosimy o kontakt z ubezpieczycielem – Agencja Wyłączna Ergo Hestii:

tel.: +48 58 698 65 58, +48 730 470 948

email: inzynierowie@ubezpieczeniadlainzynierow.pl

Dane dla zawarcia umów dodatkowych można podać przez stronę: www.ubezpieczeniadlainzynierow.pl

Maria Tomaszewska-Pestka

mtp@ubezpieczeniadlainzynierow.pl
Agencja Wyłączna Ergo Hestii S.A.

foto: archiwum prywatne